

Iktatószám: MNL/PALY/3136-2/2020. sz

Hivatkozási szám:

Tárgy: Szakmai beszámoló a 204188/565. sz. NKA pályázathoz

Melléklet:

EMET NKA Igazgatósága

1389, Budapest
Pf.128.

Szakmai beszámoló

204188/565. sz. NKA pályázathoz

Az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma 2018. októberi döntésével 600 ezer forinttal támogatta a 2014-ben az MNL Veszprém Megyei Levéltára által indított, Veszprémből Veszprémbe című kiadvány létrejöttét. Ennek megjelentetésére - a külföldön élő családtól időközben előkerülő újabb források miatt - az NKA-tól módosítást kértünk, így a kötet munkálataival 2020. február 28-ig kellett elkészülni. A halasztást az indokolta, hogy a korábban Venezuelában, majd Bécsben élő unoka időközben újabb egyedi és értékes fotókat, forrásokat gyűjtött be a világ számos pontján élő leszármazottaktól és ezeket nem szeretnénk volna kihagyni a kötetből.

A 2014-ben indult, hiánypótló Veszprémből Veszprémbe sorozat célja, hogy a városból elszármazott, vagy ide települt jelentősebb személyek naplóit, visszaemlékezéseit feltérképezzük és megjelentessük. Ezek az emlékiratok ugyanis olyan értékes forrásokkal szolgálhatnak, amely a város hiányos levéltári forrásai, nagymértékben átalakított városképe miatt egyedi információkat hordoznak a 19.-20 századi Veszprémről és tágabb környezetéről. A sorozat IV. kötete Iklódy-Szabó Andor, pénzügyminisztériumi államtitkár visszaemlékezését tartalmazza.

Iklódy Veszprémbe született, Csopakon és Füreden gyerekeskedett, tanulmányait Bécsben, Berlinben és Budapesten töltötte, majd a pénzügyminisztérium kötelékébe került, ahol előbb

néhány évet Déván, majd Budapesten a Magyar Királyi Pénzügyminisztériumban dolgozott nyugdíjazásáig.

A visszaemlékezést, családi iratok és fotók segítségével egészen születésétől, 1880-ban kezdi, itt részletesen ír veszprémi és csopaki gyermekkoráról, szülei társadalmi kapcsolatairól, a Balatonparti nyarokról illetve felsorolja a Füreden nyaraló ismerősöket és azok érdekes történeteit.

Tanulmányait a veszprémi piaristáknál kezdte, majd Budapesten fejezte be. Számtalan történetet ír le a piarista iskolákban történekekről és több olyan eseményre is kitér, amelyek dátumát és tárgyát más forrásokból ugyan ismerjük, de tartalmáról eddig semmit sem tudhattunk. Például ilyen egy-egy vívó- vagy táncmester érkezése Veszprémbe vagy a füredi fürdőtelepen történt események.

Jogi egyetemi tanulmányait a kor szokásainak megfelelően több egyetemen, így Budapest mellett Bécsben és Berlinben végezte. Itt is több oldalt szentel külföldi benyomásainak, vele lévő magyar diáktársainak bemutatására.

Első állomáshelye a meglehetősen elzártnak számító Déva volt, amelynek hétköznapijairól nagyon kevés információval rendelkezünk. Iklódy felsorolja minden kollégáját, a város notabilitásait illetve minden olyan társadalmi, politikai eseményt, ameklyen részt vett. Ez a fejezet valóban egyedi forrásokat közöl a hamarosan Romániához kerülő Alsó-Fehér vármegyei járási székhely mindennapjairól, társadalmi kapcsolatairól.

A kötet második része a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium működésébe, belső rendszerébe enged bepillantást majd húsz éven keresztül. Iklódy pénzügyi szakemberként számtalan nemzetközi tanácskozáson vett részt, de az 1919-es Tanácsköztársaság alatti minisztériumi átalakításokról is egyedi információkkal szolgál. Ugyancsak egyedi forrásnak számít, hogy a magyar pénzügyminiszterek napi ügymenetébe, szokásaiba, emberi kapcsolataiba is bepillantást engednek Iklódy leírt történetei.

A kötet legfőbb erénye, hogy rengeteg tényszerű adatot, nevet, családi kapcsolatokat, évszámot és egy-egy esemény mögött meghúzódó összefüggéseket is tartalmaz.

Iklódy-Szabó Andor: Emlékezések című könyve tehát egyszerre jelent érdekes olvasmányt Veszprém és a Balaton története iránt érdeklődő laikusok illetve az Osztrák-Magyar Monarchia, majd Magyarország pénzügyi életével foglalkozó kutatók számára.

A kötet a 288 oldalas A/5 méretű könyv 434 példányban készült el, 54, nagyrészt még nem publikált, eddig a család tulajdonában lévő fotókkal illusztrálva. A kötet bemutatóját eredeti terveink szerint 2020 tavaszán szerettünk volna megrendezni Veszprémben és Budapesten. Ezeket reményeink szerint idén ősszel pótolni tudjuk majd.

Tartalomjegyzék:

Bevezetés

Előszó

Veszprém-Csopak-Füred, 1880-1897

Budapest-Bécs-Csopak, 1897-1989

Berlin-Párizs-Budapest, 1899-1903

Déva, 1903-1905

Budapest 1905-1939

Utószó

Képjegyzék

Tisztelettel:

Szűts István Gergely
főlevéltáros

Veszprém, 2020. március 25.